

høste Frugt af de foreslaaede Kredsskoleinspektørers Indsigt i Undervisningsvæsenet og de Erfaringer, de indsamle ved deres Virksomhed i videre Kredse, kan heller ikke være Tvivl underkastet. Ligeledes vil et indskrænket Antal særlig sagkyndige Tilsynsmænd ved Skolevæsenet være en væsentlig Støtte for dets Overbestyrelse.

For at Kredsskoleinspektørerne kunne erholde den dem tiltænkte Andel i Bestyrelsen af Skolefondene, har man fundet det rettest, at de stilles som ordførende Medlemmer af Amtsskoleinspektionerne; men iøvrigt kan det efter Bestyrelsen af den Virksomhed, der tænkes tillagt dem, ikke anses for fornødent, at de udbruses med nogen særegen Embedsmyndighed. Deres Stilling vil i det Hele blive som et vejledende Tilsyn i Forhold til Lærerne, Kommunernes Bestyrelser og de øvrige Skolevæsenetsautoriteter; og idet det under alle Omstændigheder vil staa dem aabent at henvende sig til Ministeriet angaaende saadanne Forslag og Grindringer, som de finde Anledning til at fremsætte, kunne de nærmere almindelige Bestemmelser, som maatte være at tage om deres Forretningsførelse, formentlig rettest gives i en af Ministeriet udarbejdet Instrux.

Efter den nu gjældende Lovgivning (Anordn. 29de Juli 1814 s. R. § 12, s. 2. § 42) paahviler det Biskopperne at føre et almindeligt Tilsyn med Almueffkolevæsenet i det Hele, hvilket Hver fornemmelig udføres dels ved Visitationer, som afholdes i de offentlige Skoler i Forbindelse med Kirkevisitationerne, dels ved Afgivelsen af Betænkninger til Ministeriet. Den Virksomhed, der saaledes kræves af Biskopperne, har allerede nu et ikke ringe Omfang, og maatte selvfølgelig, naar der blev Spørgsmaal om i større Udstrækning at gennemføre nye almindelige Foranstaltninger paa Skolevæsenets Omraade, forøges saa meget, at det vel maatte fremkalde Betænkelighed paa en Tid, da de kirkelige Forholds Tilstand og Udvikling stiller forøgede Fordringer til Biskop-

perne. Under den ved kongl. Resol. 18de Juni 1868 nedsatte Kirkekommisjons Forhandlinger blev Opmærksomheden ogsaa med Styrke henvendt paa Byrden ved det biskoppelige Skoletilsyn, og foruden et Forslag om ganske at ophæve dette Tilsyn fremkom der flere Forslag sigende til at gjøre det mindre besværligt for Biskopperne, ligesom et overveitende Flertal af Kommissionens Medlemmer forenede sig i en Indstilling om, at det skulde overlades til Biskopperne selv at bestemme, hvorvidt de ved deres Visitationer ville gjøre sig bekendte med Tilstanden i Skolerne ogsaa udenfor Religionsundervisningen. Da det endvidere vilde være forbundet med praktiske Vanstueligheder at bibeholde Biskoppernes almindelige Skoletilsyn ved Siden af det særlig sagkyndige overordnede Tilsyn med Skolevæsenet, som Lovudkastet foreslaaer tilveiebragt ved Kredsskoleinspektører, og paa hvis Indførelse der efter Ministeriets Opfattelse under alle Omstændigheder maa lægges særdeles Vægt, har man ikke taget i Betænkning at foreslaa, at Biskopperne fritages for den dem nu paahvilende Omfæng for Almueffkolevæsenet i Almindelighed, medens det er betragtet som en Selvfølge, at Biskopperne ifølge deres kirkelige Embedsstilling vedblivende maa føre Tilsyn med, hvorledes Religionsundervisningen efter Folkekirkens Lære meddeles i de offentlige Almueffskoler.

Opretholdelsen af det offentlige Almueffskolevæsen har hidtil været en de enkelte Kommuner paahvilende Byrde; og saavel Statskassens Tilskud hertil som de Midler fra andre Kilder, hvorover der iøvrigt har kunnet raades til Fordel for Skolevæsenet, have kun havt underordnet Betydning. Uagtet det vel i det Væsentlige maa have sit Forblivende herved, maa det dog vistnok erkjendes for at være baade billigt og fornødent, at Statskassen ikke unddrager sig fra at bære en Andel af de forøgede Omkostninger ved Skolevæsenet, som de i Lovudkastet foreslaaede nye Foranstaltninger vilde medføre. Ministeriet har i saa Henseende fundet, at Statskassen burde overtage Lønningerne til de